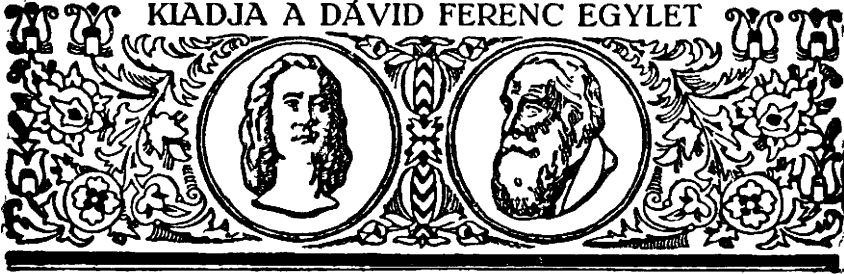

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

Tehetségek jövőnk számára

Az egyházépítés egyik legfontosabb nyilvánulata és az egyházépítő egyik legszebb feladata felkutatni vagy lendületével életrekelteni a szunnyadó, illetve csírába fojló erőket, felszínre vetni mindazt, amit a tömegek és a mélységek rejtnek. Az elmúlt két esztendő megmutatta, hogy a tehetségek felkutatására és a nevelés fényénél megmentésére alakult Berde Bizottság milyen és mennyire áldásos munkát végzett jeles székely ifjak kiválogatásával. Azok között, akiket gondos körültekintéssel kiválogatott, alig akadt közepes vagy gyenge tanuló. S aki akadt is, ipari vagy kereskedelmi pályára való irányítással értékké minősíthető.

Erre a kiválogató munkára alapelszerűleg is készíttetve vagyunk, mert szabályaink irányelve, hogy a közáldozattal összehozott pénzből egyházi és nemzeti életünknek föltétlenül értékeket neveljünk.

De a kiválogatásra a mindennapi történelem is rákésztet bennünket. Azzal indultunk ugyanis el, hogy évente négy-négy zsenge székely gyerekkel, nyole év múlva 32 Berde tanulóra visszük fel és ezzel az állandó létszámmal élünk. Ezzel szemben azonban egyfelől akkora volt a kérvényezőök száma, másfelől pedig, — Hála az Egek Urának —, akkora volt egyházközönségünk áldozatos felajánlása, hogy már az

első két esztendőben megközelítettük, sőt két gimnáziumunkat egybevéve, máris túlszárnyaltuk eredeti tervünk. Van tehát Isten adta anyag bőven, miből válogatnunk! És ez így van jól, mert az így versenyből kikerült tehetségekkel két gimnáziumunk általános középiskolai szintje fölötte emelkedik. S így, ez az általános és átlagos szintemelkedés is vallás-közönségünk építő munkásságának üdvös következménye.

Pillanatnyilag Berde Bizottságunk azzal a nehézséggel küzd, hogy a nagy drágulás és a kollégiumok emiatt bekövetkezett élelmezési, neveltetési díjemelése a már eddig felvett gyerekek bizonyos mértékben immár kötelező továbbtaníttatásának terheit is fölötte megszorította, pedig hát ennek fejében elkerülhetetlenül újakat is kell fölvennünk. A Berde Bizottság a múlt évben 20.000 pengős költségvetéssel dolgozott. Mivel a kolozsvári gimnázium igazgatósága az összes költségeket 41%-kal emelte, ez nekünk azt jelenti, hogy az idén minékünk is 28.000 pengőt kell összehoznunk, amit tetéz még 4—5 tanulóknak mintegy 6.000 pengős új költsége.

A bizottság vezetősége augusztus folyamán küldte szét nemeslelkű adakozóinak kérő sorait, melyek útján ma mindenkitől több áldozatot kér, mint amennyivel ki-ki tavaly hozzájárult mozgalmunkhoz.

E sorok rendeltetése pedig az, hogy új adakozókat mozgasson meg, hogy unitárius közületeket és egyeseket az eddiginél is nagyobb erőfeszítésre készítsen, hogy megértesse azt, aki és akik tehetségek felszínrevetésében fáradoznak és azért áldoznak, akik arra szánják filléreiket, hogy kislángokból, pislákoló mécsesekből tűzszlopok lobogjank fel, azok Isten és Nemzet előtt a legszebb és a legmaradandóbb dologban szorgoskodnak. Szorgoskodjunk hát!

dr. Gelei József
bizottsági elnök.

A KENYÉR

Irtta: VÁRY DOMOKOS.

Áldott szent aratás, első vágott kéve, i
Századik, ezredik, kalongyákba téve!
Döcögő szekerek, éltető nagy tankok,
Békefront tankjai, tornyos szép asztagok!
Cséplőgép muzsikák, világ legszebb dalok,
Ó, hogy vártunk rátok, kicsinyek és nagyok!

Malomkövek közül csorduló fehérség,
Mitől elül a baj, éhség, jajj, szegénység.
Miből kenyér lesz, magyar, barna, fehér,
Az asztalra téve, világkincessel felér,
Úgy, hogy gondmezőkön virágok születnek,
Búbánat hegyekből örömhegyek lesznek!

Hozsánna, hozsánna, te, új magyar kenyér!
Érted kérgesedett, törött fel a tenyér.
Érted a küzdelem, a harcok verejték,
Forró könnyük érted, ó be sokan ejtétek!
Kiknek, bár volt késük, de meg nem szeghettek!
Sziklás életúton sírva jártak, mentek.

Érted sírt az anya, gyermekére nézve,
Érted volt az apák gondja megtetézve:
Mi lesz, hogy ha nem lész, mi lesz a családdal?
Zendül-e vidám szó, csattan-e vidám dal?
Lesz-e a hazának elég erős karja,
Ami népét védje, óvja, betakarja?

Vagy le kell gyengülni, hogy reánk lépjenek?
És eltapossanak és széjjel tépjenek?
Hogy sirhalmunk felett az ellen tort üljön,
Úgy, hogy reánk többet fény sohse derüljön?
Hogy megsemmisüljön régi hírünk, nevünk,
S az lássék, hogy még a jó Isten sincs velünk?

Hozsánna, hozsánna, te új magyar kenyér,
 Be szép vagy, be jó vagy, milyen csoda fehér!
 Pedig naptól sütött acél kéz aratott,
 Bronzszoborrá szépült gyöngye kéz dagasztott,
 Ezért vagy olyan jó, olyan csoda fehér,
 Hozsánna, hozsánna, áldott magyar kenyér!

Nem félünk, remélünk! Te erőt adsz nekünk,
 Erős lesz a testünk, erős lesz a lelkünk,
 E kettős erővel, bár kevesen vagyunk,
 Erős testünk, lelkünk székely-magyar agyunk
 A magasba lendít, megtart, megacéloz,
 Közelebb visz minket, közel a nagy célhoz,

Ahoz a nagy célhoz, hogy a magyar földön
 Szent István palástja védőleg befödjön.
 Hogy itt, minden ember nagyon boldog legyen,
 Ne legyen senki se a siralom hegyen!
 Hogy itt a kenyérnek tápláló ereje,
 Éhség és ellenség jövését leverje!

Kárpát-Hargitától, el az Aldunáig,
 legyen csupa magyar minden, mind egy szálig!
 Az ég, mi ránk borul, a föld, melyen járunk,
 Ahol egy boldogabb, szebb világot várunk.
 Ahol nem lesz többet, rabság, szolgálárom,
 Cselő, Csákó, hajrá!... Szánthatsz a határon!

Legyen így! Én édes székely-magyar népem!
 Több szenvedésútra lábad sohse térjen!
 Munkád után a föld, gazdag termést adjon,
 Soha meg ne szűnjön az ima ajkadon.
 Dolgozz, imádkozzál, hogy Isten, ki szeret,
 Adjon a számodra mindenkor kenyeret!...

A nőegyleti tag templom-látogatása és vallásossága

A megpróbáltatásunk súlyos idején, a megszállás alatt, igen szívhezszóló költeményt hozott egy közismert újság, a „Magyar Nép“. A verset Reményik Sándor írta s minden igaz magyarhoz kiáltott benne: „Ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát!“ — Oh hogy éreztük minden szavát! Hány néma és hangos fogadás szállt Istenhez: nem hagyjuk a templomot, a templomot s az iskolát.

Aztán elhozta a jó Isten 1940. aug. 30-t; a felszabadult részek minden örömeivel, a visszamaradt tájak gyötrő fájdalomával.

Amilyen nagy volt az öröm itt, olyan megmérhetetlen fájdalom tükröződött odaát. A fiatalja lázadozott. A meglettkorú emberek pillanatok alatt éveket öregedtek, meggörnyedt vállal, szemükben mélységes bánattal vonszolták a napok megújuló terhét. Volt, aki égre emelt kezekkel hangosan felkiáltott: Istenem, mit vétettünk, hogy ennyire büntetsz?! Eltitkolhatatlan szenvedés, keserűség mindenfelé... A könny nem enyhített, a munka nem vigasztalt...

S ebben a dermesztő, megoldást nem találó szenvedésben, egy egyszerű, fekete fejkendős, öregedő nénike megindul a falú alvégéről a templom felé. Egyik házhoz beszél, máshova csak bekiált s a kis csoport nőttön-nő. A templom felé forduló kis utcán már nyolcan vannak... Isten szent házában felcsendül az ének: „Téged kereslek könnyeimben, kétségim közt Hozzád megyek“... Mély csend... Magam is belépek a templomba. A nyolc asszony, ki-ki a maga helyén imádkozik... Fel-feltörő, elcsukló zokogás... csend... S aztán az örökszép zoltár: „Szívemet Hozzád emelem és benned bízom Uram“... A kis csapat elhagyta a templomot. Megbékélt, Istenben bízó lelkek erős hitet vittek haza a családba.

Az a nyolc asszony nőegyleti tag volt. A 20-ból 8, akik a templom-felé vezető útak egyikén laktak. Mi vezette őket Isten házába? Az a mélységes hit, Istenbe vetett bizalom, ami csak a vallásos lélek tulajdona lehet. A felszabadulás napja az ők számukra, az újabb megpróbáltatás kezdetét jelentette. Atélték 22 év megalázó gyötrelmét s most még ki tudja meddig, az előzőnél is súlyosabb szenvedések sorozata következik. Itt nem segíthet emberi ész és erő, hiába a sírás, kétségbeesés. S íme a lélek legmélyén imádság fakad, ég felé Istenhez tör s a szenvedő ember már nem érzi elhagyatottnak magát. Megtalálta Isten feléje nyujtott kezét.

Istent megérezni csak a vallásos lélek tudja. A vallásos-ságot másától megtanulni, utánozni nem lehet. Mindenki saját magát kell odanevelje, nemesítse. Érezni kell tudni, elmélyedni a hit dolgaiban és gyakorolni az önzetlen, jó cselekedetet. A vallásos lélek nem érdemért, elismerésért dolgozik, hanem saját lelkiismeretének megnyugtatóására. Szeretet hatja át lényét s akkor legboldogabb, ha könnyeket töröl. szenvedőn segít, vagy a közért áldozatot hoz. E szép erények gyakorlására a nőegyletek keretében számtalan alkalom adódik.

Nemcsak egyházi, hanem nemzeti életünk is fokozott társadalmi munkát vár tőlünk. Első s hozzánk legméltóbb kötelességünk lenne a család- és csecsemő-védelem. A gyermek fejlődését szemmel tartani, követni minden mozdulatát, ismerni gondolatát, Istenfélelemben és emberszeretemben nevelni és bocsátani az életbe. Árva gyermekek felkarolása, elaggottak gondozása, betegek ápolása, hadirokkantak segítése, a társadalom elesettjeinek felemelése mind vallásos, buzgó nőkre vár. S vajjon lehet-e ezeknél szebb, nemesebb célja a nőegyleteknek? Ma mindenki annyit ér, amennyit nemzete, egyháza érdekében dolgozni és tenni tud. Ma nem elégedhetünk meg egy műsoros estély jövedelmének valamely jótékony célra történő átutalásával, ma két kezünk munkáját, szívünk vérét várja tőlünk a haza és egyház! Ilyen áldozatos munkára csak vallásos nőegyleti tag képes, aki szívvel-lélekkel átérzi és átéli kötelességét. — Ellenkező esetben: üres lélek hamis sáfárkodása.

A vallásos nő egyik jellemző tulajdonsága, a templomba-járás. Ne a feltűnési vágy, hiúság, vagy más gyarló emberi tulajdonság vezessen a templomba, hanem a belső lelki szükség, amit a közös ima, énekek, a templomi csend, elmélyülés szüntet meg. Talán mindnyájan tapasztaltuk, csak az az ünnepnap igazán ünneplés, amelyiken ellátogathatunk Isten házába. Vannak esetek, amikor a legjobb szándék mellett sem mehetünk templomba, de a vallásos lélek a harang hívó szavára időt szakít magának, hogy magányos csendben Istennel beszélgessen.

A mi templomunkat az egyszerűség jellemzi. Legtöbb faluban fehérre meszelt templomok várják az odasiető híveket, amit sokan ridegnek vélnek. Minden öntudatos, vallásos lélek érzi, hogy az Istenhez emelő hangulatot nem a környezet, hanem a lélek buzgósága adja. Ha Isten nem oltotta volna belénk nemes lelkének e parányi szikráját, életünk céltalan bolyongás lenne. Így azonban felfelé törő lelkünk elmélyed, keres, kutat és Isten után járva a legnagyobb csapásban is támaszt ad a hit.

Igen tartalmas, sokoldalú és a mai időknek megfelelő célja lehet nőegyleteinknek az önművelés. Nem költséges, nagyszabású tanfolyamokra gondolok, hanem inkább apró szivességekre, amit egymásért tenni a legszebb, legemberibb megnyilatkozás. Pl. a varrásban, sütés-főzésben, gyermek-nevelésben, baromfi tenyésztésben, méhészetben... stb. jártas nőegyleti tag magaköré gyűjti a fiatal anyákat, leányokat s egy-két szerető útbaigazítást, szakszerű felvilágosítást ad. Munkás élete tapasztalatait átadja az élet kezdetén küzdőknek. Arra alkalmas területen szép minta konyhakertészetet is lehetne berendezni, együtt nevelgetve, ápolva, gondozva a háztartásban szükséges zöldségeket. Hát még a könyvtár beállítása mit jelentene! A hosszú téli estéken a közösen elolvasott könyv megtárgyalása, hozzászólások, mind megannyi eszközei az önművelésnek.

Sajátmagunk segítése sem lehetetlen; pld. mi akadályja lehet annak, hogy a nőegylet a legszükségesebb gyógyszereket beszerezze s adott esetben segítsen a hozzá-fordulón?! Vagy ha már szép alaptőkével rendelkezünk, nem lenne-e mindnyájunkra nézve hasznos akár Homoródon, akár a Hargitán egy kis házikót építeni az arra szorultak számára.

Mindezek távolabbi célok, de nem kivihetetlenek. Egyelőre maradjunk az önművelésnél és a másokért tett önzetlen munkánál, amire a mai nehéz időkben különösképp szükség van.

A nőnek, az édesanyának kell elsősorban megértenie e kor parancsszavát, mert ő a család lelke. S millió meg millió családból tevődik össze a nemzet. Erzitek-e kedves nőtársaim a súlyos feladatot, mit Isten ránk bízott? Erzitek-e hogy e forrongó, lázadó világban vesznünk kell nekünk, maroknyi magyarságnak, ha mi nők, édesanyák nem hordozzuk lelkünkben Isten templomát és nem tápláljuk önmagunkban a tudás fáklyáját?! Reményik most is intőn, kérőn és parancsolón figyelmeztet: „Ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát“. E pár szóval örökcélt jelölt nekünk, melyet ha követünk, boldog lesz a család, az egyház, a nemzet. Boldogok leszünk mindnyájan, mert valláserkölcsi kötelességünk teljesítettük, gyönyörű élethivatásunknak megfeleltünk. Tudatában vagyunk a költő hozzánk intézett mély értelmű szavainak:

„Magyar nőnek születél?
Aldd érte sorsodat.
Magyar nőnek születni
Szép s dicsó gondolat!“

Kozma Miklósné Bedő Anna.

Egyházépítés

A marosi egyházkör közgyűlésén.

Dr. Gelei József főgondnokunk fenti címen indított cikk-sorozata szellemében jegyzek fel egyet-mást, amit e gondolatkörhöz kapcsolva a marosi egyházkör aug. 9-én Szent-gericén tartott évi seregszemléjén láttam, vagy hallottam.

Orvendetes volt látni, hogy a köri ülést megelőző köri Dávid Ferenc Egylet templomi ünnepélyén az egyházkör esperese és felügyelő gondnokaival az élén a lelkészi kör tagjainak nagy része is már jelen volt. Sajnálatos, hogy a Kör nagyszámú világi egyházi tanácsosa közül csak kevesen jelentek meg a köri ülésen, pedig az évi főtanácsai üléseken csak az az egyházi tanácsos vehet részt a kérdések ismeretében, aki egyházköre sajátos problémáival már a köri ülésen megismerkedett. Tanítóink és tanítónőink közül sokat akadályozott a megjelenésben a katonai behívás, a különféle nyári hivatalos tanfolyam.

Felekezeti népoktatásunk kérdései sok gondot okoznak. A tanügyi hatóságok egyes intézkedései sérelmesek. Csókfalva és Szabéd állami iskoláinál nincsen elegendő unitárius vallású tanerő, s így nincs énekvezérünk, holott erre az államot évtizedes szerződés kötelezi. A felekezeti népoktatás ellenőrzése, szakképzett egyházi tanfelügyelő beállítását kívánja. Nyárádgálfalván új iskola építése folyik.

Belső emberi, lelkészi és tanítói értekezlet egybehívását határozta el a köri ülés, ahol az együttműködés kérdéseit beszéljük meg.

A köri ülésen hallottam első ízben női felszólalást. Benedek Mihályné, Kilyén Gizella tiszteletes asszony, székelykáli tanítónőnk szakszerű felszólalása fontos kérdést világitott meg.

Javasolták, hogy a gyermekistentiszteletek tartása megkönnyítése érdekében vezető-könyv irassék, melyben több év előkészített anyaga legyen feltalálható. A népiskolai unitárius valláskönyvek megiratása sürgős feladatunk.

A köri központok felállítását a gyűlés egyhangúan javasolta.

Harasztkerék szórványnak leányegyházközséggé nyilvánítását kérték; s felmerült, hogy ottélő mintegy 120 unitárius

lelkünk részére mielőbb megkellene építeni közös áldozathozattal az unitárius és egyben magyar templomot! Nem lehetne-e nálunk is megvalósítani, amerikai unitárius testvéreink által sikerre vezetett ama gondolatot, hogy a gyülekezetek együttesen, minden évben ott, ahol az a legszükségesebb, felépítenek egy unitárius templomot.

A lelkészek értekezletén állást foglaltak, hogy a mai időben, különösen a fiatalabb nemzedéknek, mint leventeparancsnoknak is helyt kell állania, s mindenki vállalja, ott ahol erre felkérlik a levente egyesület elnöki tisztét.

A lelkipásztori kar teljes egyhangúsággal és komoly határozottsággal kérte Főhatóságunkat, és a Lelkészszövetség elnökségét, hogy jogos fizetésemelési igényeit — az állami és magánalkalmazottak július 1-i fizetésjavításához hasonlóan — a Kormánynál haladéktalanul sürgesse ki. Kérték, hogy a Közellátásügyi Kormányzat a képét számítsa be a gazdák beszolgáltatási kötelezettségébe s rendelje el annak a gazdakönyvbe való bevezetését.

A szentgericei helyi rendezést Biró Izsák lelkész s a tiszteletes asszonnyal az élén segítségére siető nőszövetség példásan oldotta meg. Híveink a nagy munkaidő ellenére is megtöltötték a templomot a hétfői gyűléssel kapcsolatban tartott istentiszteleten is, ahol Szász Dénes, szórványgondozó lelkész, a legfiatalabb körü lelkipásztor szépen előadott okos beszédével épültek.

A marosköri párciálison egyházépítő, öntudatos unitárius munkát végeztek.

Ferencz József.

Biblia olvasása közben

Mózes I. könyv 1 rész 27. vers, 27. rész 7. vers.

A világot Isten „Legyen szavával teremtette, az Ő lehellete ad életet mindennek, az Ő lehellete teszi virágzóvá a rétet, a mezőt s a fákat s ad életet, életcél a szabad szemmel alig látható bogártól az óriás állatokig mindennek ezen a földön. Ebből az óriási világegyetemből egyéni haladásával, fejlődésével, gondolkodásával, töprengésével és alkotásaival kitűnik az ember. Az emberre nemcsak rálehell az Ur,

hanem az emberbe belélehelte az Ő alkotó, teremtő lelkének egy szikráját is. Az állatból fejlődött az ember emberré, de az Isten lelke teszi őt emberré. Madách oly bölesen mondja: Sárból, napsugárból összetéve, mint akár az ótestamentumban: Földből formálta és saját képére az Ő lelkét lehelte az emberbe. És az ember így lebeg ég és föld között, mint Mohamed koporsója. Teste a földön állhat meg csak szilárdan, de lelke az égiekhez vonzza. Hogy ennek a kettős hivatásának hogyan tud megfelelni, erre példát mutatott a Mester az életével és az evangéliumi tanításával. Az embernek hivatása földi életet élni és a földi vágyait kielégíteni, de hivatása felemelkedni a földről fel az égig. Magába az Istenhez lélekben és igazságban, szeretetben és könyörületességben, megértésben és megbocsátásban, kötelességteljesítésben és áldozathozatalban. Ez az ember hivatása Jézus példája szerint és pedig tekintet nélkül arra, hogy jó vagy rossz sorunk van az életben, hogy királyi ágyból, vagy koldus nyszolyából származtunk-e, hogy dicsőít-e a világ, hogy feszítsd meg-et ordít, hogy öreg korba ér véget életünk, vagy mártyr halált halunk, még a golgothán keresztül is Isten felé irányított tekintettel, gondolattal, szóval és cselekedettel kell élnünk. **Imádkozzunk:** Teremtő Istenünk, égi jó Atyánk! Hálát adunk Néked azért a nagy jótéteményedért, hogy minket, a Te teremtményeid közül Magadhoz emeltél, kivettél az állatok sorából és Magadhoz hasonlónak tettél a Te szent lelked által. Oh bár az élet forgó viszonyai, a nem szeretem napok szomorúságai, gyászhajói, nyomorai közepette is éreznék a Te nagy kegyelmedet, amellyel Magadhoz hasonlónak tettél bennünket s éreznék az elhivatást, az elkötelezettséget, hogy ezért a nagy kegyelmedért az élet minden állapotába egyedül Hozzád emelkedjünk, a Te utaidat kövessük, a Te ösvényeiden járjunk, Néked engedelmeskedjünk és a Te akaratodat cselekedjük, békét szeretetet, megértést és megbocsátást hirdelve gondolatba, bűbe és cselekedetbe, amint a Te szent fiad az úr Jézus Krisztus nemes példájával erre minket megtanított s az ő evangéliumába buzdít napról napra. Erre tégy alkalmassá minket, erre buzdíts, bátoríts, ha kell szenvedéssel, bajjal és erre ints és vezess bennünket. Miatyánk, teremtő Istenünk. Amen.

N. L.

Sepsiszentgyörgy

A közelmúltban a sepsiszentgyörgyi unitárius egyház-község életében megható ünnepek zajlottak le a lelkészi kibúcsúzással, illetve beköszöntéssel kapcsolatosan. Dr. Kovács Lajos, teológiai tanár, július 5-én, 5 évi eredményekben gazdag lelkészi szolgálata után vett búcsút egyházközségétől s annak minden egyes tagjától.

Az ünnepélyes istentisztelet 10 órakor vette kezdetét, mely alkalommal az újonnan kibővített imaház csaknem zsúfolásig megtelt. Kibúcsúzó lelkésztársunk meleg szavakkal emlékezett meg arról az apostoli munkáról, melyet a hívekkel karöltve végzett, s melynek egyik fele a kisebbségi élet gyászos éveiben zajlott le. A mindenkit megható beszéd után az üdvözlések következtek. Háromszék vármegye nevében Dr. Kászonyi Richárd főispán vett búcsút távozó lelkésztársunktól, annak a meggyőződésének adva kifejezést, hogy azok, akik népük és egyházuk szolgálatát mindenkor híven és odaadóan végzik, szólítsa bár őket az élet parancsa ide, vagy oda, a közös célban mindig találkoznak. A főispán elismerő szavaira kibúcsúzó lelkésztársunk meleg szavakkal válaszolt, s egyben megköszönte azt a mély megtiszteltetést és őszinte megértést, mellyel a Főispán a háromszéki unitáriussággal szemben eddig viseltetett.

Sepsiszentgyörgy város nevében *Benedek* János polgármester-helyettes mondott szívélyes köszönetet kibúcsúzó lelkésztársunknak a város anyagi és erkölcsi fejlesztése érdekében kifejtett tevékenységéért. Mint a városi óvodák főfelügyelőjét búcsúztatva, számos szülő és vidámarcú kisgyermek legőszintébb háláját és szeretetét tolmácsolta. A testvéregyházak nevében *Imreh* Dezső és *Vajda* Gáspár ref. lelkészek, valamint *Bertalan* Balázs róm. kat. lelkész búcsúztatta. Valamennyien úgy szólottak távozó lelkésztársunkhoz, mint akiben egy jóbarátot, megértő szolgatársat veszítettek el. Különösen megható volt a helyi evangélikus egyházközség részéről elhangzott ama meleghangú köszönetnyilvánítás és kölcsönös megértésről tett őszinte tanuvallomás, mely a két egyházat oly szoros sorsközösségbe fűzte a történelem folyamán. Valamikor, a megszállás éveit alatt távozó lelkésztársunk nagynevű édesapja, immár néhai Kovács Lajos, brassói gyülekezetével hosszú éveken át tartotta istentiszteletét a brassói evang. templomban. A döntés után pedig Sepsiszentgyörgy és környékére szakadt lutheránus hívek, ifj. Kovács Lajos ideje alatt meleg otthonra találtak az unitárius imaházban. Ezt a testvéri megértést csak megköszönni, csak áldani és ápolni lehet. A Vöröskereszt nevében Br. *Szentkereszt* Béla emlékezett meg távozó lelkésztársunknak e téren is derekasan végzett

munkájáról, mint a Vöröskereszt volt titkára. A háromszéki egyházkör részéről *Rostás* Dénes esperes, a lelkész kör részéről pedig *Végh* Benjámint tb. esperes búcsúztatta kedves barátunkat. Majd az egyházközség részéről hangzottak el meleg, elismerő szavak. Elsőnek Dr. *Fekete* Sándor kör felügyelőgondnok és a sepsiszentgyörgyi egyházközség főgondnoka intézett búcsúszavakat távozó lelkészehez az egyházközség nevében. A hívek szemében megcsillanó könnyek kezességek arra, hogy a mindig és mindenki által köztiszteletben állt lelkészt, jóbarátot, „Lajoskát“ elfelejteni nem lehet. Öt év alatt a templom és a lelkészi lakás küszöbétől a hívek kapujáig kiépített lelki út, kapocs, a legnagyobb megértés és evangéliumi szeretet jegyében rajzolódott meg. Ezen az úton járni nem volt nehéz és mindenki megtalálta azt, amit keresett, mert annak egyik végénél „Lajoska“ állt megértő és támogató lélekkel.

Kiss Dénes énekvezér, ig. tanító a szolgatársi megértésről és egyetakarásról emlékezett meg búcsúszavaiban. A nőszövetség nevében Dr. *Szánthó* Vitusné búcsúztatta „Lajoskát“. A sepsiszentgyörgyi egyházközség életében a nőszövetség volt az az erőforrás, mely legtöbbször segítségére volt a lelkésznek egyházépítő munkájában. De így van ez talán más egyházközségekben is. De ahhoz, hogy ezt az áldásos erőt — mondotta távozó lelkésztársunk — céltudatosan be lehessen állítani az egyház szolgálatába, elengedhetetlen a lelkészi irányítás, lelkészi vezetés. A komolyan és derekasan elvégzett egyház és nemzetépítő munka gyümölcse tovább érik a sepsiszentgyörgyi hívek lelkében. Ezen munka elismeréséül a nőszövetség egy szépen díszített albumot nyújtott át távozó lelkészeinek.

Isten áldása kísérje további munkáját.

ÜRMÖSSY GYULA. Dr. Kovács Lajos, teol. tanár, volt sepsiszentgyörgyi lelkész helyébe a Főtisztelendő Püspök úr Ürmössy Gyula fiatfalvi lelkészt nevezte ki. Nevezett lelkésztársunk augusztus 8-án tartotta beköszöntőjét. A beiktató istentiszteletet, melyen nagyszámú és előkelő gyülekezet vett részt, ünnepélyes fogadtatás előzte meg a „Szabadságtéren“ felállított díszkapunál, ahol Sepsiszentgyörgy város közönsége nevében Dr. *Virányi* József polgármester fogadta az új lelkészt. Azután a kíséret a lelkészi, illetve templomi udvarra vonult, ahol Dr. *Fekete Sándor* felügy. g. egyhk. főgondnok meglehangú üdvözlése hangzott el, majd megtörtént a lelkészi lakás és templom ünnepélyes átadása, illetve átvétele. A szokásos beiktatási szertartás keretein belül az új lelkésztársunk mélytartalmú beszédében kifejezést adott azoknak a tiszta és nemes erkölcsi eszméknek és őszinte vallásos érzéseknek, melyeket a faluról hozott magával a városra, építeni és szolgálni Istenországát.

A főlemelő beszéd után a szokásos üdvözlések hangzottak el. A vármegye nevében Dr. *Szent-Iványi* Gábor, újonnan ki-nevezett főispán köszöntötte beköszöntő lelkésztársunkat. Nemcsak mint a Magyar Királyi kormány képviselője köszöntöm a tiszteletes urat — mondotta közvetlen meleg szavakkal a főispán — hanem úgyis, mint ennek a körnek 23 éven át körü felügyelő gondnoka. Az unitárius egyház — folytatta a főispán — bár a többi történelmi egyházak sorában számarányát tekintve szűkös hazánkban a legkisebb, de az az eszme és szent hagyomány, melyet képvisel és hordoz magában, s melyre azért lehetünk büszkéek, mert, Erdély földjében gyökereszik, s sajátos magyar vonásokat nyilatkoztat ki, túl a határokon százezrek és milliók lelki tápláléka is egyúttal.

A főispán lelkes szavai után vitéz *Barabás* Andor alispán üdvözölte lelkésztársunkat a vármegye közületeinek és a Vöröskereszt nevében. Üdvözlések hangzottak el az iskolák, jótékony nőegylet, ipartestület, unitárius lelkész kör, énekvezér és a nőszövetség részéről.

Körünkbe jött új lelkésztársunknak sok szerencsét kívánva, Isten gazdag áldását kérjük további munkájára.

Mátyás György köri jegyző.

Sz. 1113—1943. E. K. T.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS. Az Unitárius Egyházi Képviselő Tanács nevében pályázatot hirdetek a firtosmartonosi unitárius népiskolánál eltávozás folytán megüresedett *tanítónői* állásra. Pályázhatnak tanítói oklevéllel rendelkező unitárius vallású tanítónők. Oklevél v. hiteles másolata a kéréshez mellékelendő.

Javadalmazás: 1. Az egyházközségtől a kezdő tantói fizetés 10⁰/₀-a. Lakás v. a szolgálati időnek megfelelő lakbér. 2. A szolgálati időnek megfelelő *államsegély*.

A pályázati határidő 1943. szeptember 15. A pályázati kérések a székelykereszturközi unitárius esperesi hivatalhoz küldendőek be: *Székelykeresztur*.

Kolozsvár, 1943. aug. 24.

Józan Miklós, püspök.

PÁLYÁZAT GAZDASÁGI SZAKTANÁRI ÁLLÁSRA. A székelykereszturi unitárius téli gazdasági iskola pályázatot hirdet egy gazdasági szaktanári állásra. Az állás folyó évi október 15-ig elfoglalandó.

A kellő képesítéssel bíró pályázók folyamodványaikat folyó évi szeptember 10-ig adják be az iskola igazgatóságához. Javadalmazás az állami hasonfokú iskolákéval egyező.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság

Felhívás adakozásra az Irisztelepi Aggmenház és Árvaház javára

Kedves Testvéreim!

Isten segítségével már harmadik magyar nyarunkon adhatunk hálát az elvett javakért, betakarított áldásokért.

Nagyon megnehezedett az idők járása felettünk. Gondterheltek vagyunk. Egyéni életünk nehézségeinek leküzdése foglalkoztatja egész valónkat, de e nagy küzdelem közepette sem szabad megfeledkeznünk tehetetlen öregeinkről s a mi kicsi árváinkról, kik a nemes lelkek buzgó áldozatkészségétől, adakozásától várják fentartásukat. Öregeink, kik valaha jobb napokat láttak. Kicsinyeink, köztük a másfél éves ikrek, kiknek élete a jólelkek szeretetteljes, megértő gondozásától függ.

Tudjátok-e mit jelent édesanyai csók nélkül s az édesanya ölelő karjai, védő szeretet nélkül felnőni s felnőve is minden szeretetmegnyilvánuláshoz vonzódni, félszegen mozogni az emberek között, mindig csak keresni s többé soha meg nem találni az elvesztett legdrágább kincsét, a földi életnek az édesanyát?! Akiket az élet mostohasága megfosztott a drága kincstől, ezek tudják jól, mit jelent az édesanya védőszárnya nélkül felnőni és élni. Akik sorskegyeltjei s nem ismerik ez érzést, próbálják meg elgondolni, mi lenne, ha az édesanya tanácsát osztó ajka elnémulna s szerető keze a bánat felhőit nem simítaná el többé homlokukról?!

Ezelőtt két évvel kértelek először, kedves Testvéreim, hogy tehetsége szerint adakozzon mindenki az Irisz-telepi Unitárius Árvaházunk és Aggmenházunk javára. Kérésemre megnyíltak a szerető, résztvevő szívek s oly szép eredménnyel adakoztak, hogy ez az eredményes, nemes adakozás készletet és bátorít fel arra, hogy újból kopogtassak megértő nemességet sugárzó, jóságos szívetek ajtaján. Aki csak teheti, találjon alkalmat ismét segíteni egy-egy keserű könnyet letörölni a tehetetlen aggok és kicsi árváink orcáiról. S higgyetek nekem — és szeretném az Isteni jóságba és igazságosságba vetett rendíthetetlen, erős hitem Mindnyájatok lelkébe átültetni, — hogy Isten százszorosan visszatéríti kedves Mindnyájatoknak egyen-egyen és összesen, mit e nemes célra áldoztok.

Bízva abban, hogy soraim újból lelkekre találnak, Isten áldását kérem minden áldozatkész magyar Testvéremre!

Siménfalva, 1943. augusztus hó.

. Hitrokoni szeretettel:
özv. *Richterné Gvidó Juliska,*
áll. tanítónő.

ARATÁSI HÁLAÜNNEP HOMORÓDFÜRDŐN.

Szép és felemelő ünnepség színhelye volt az udvarhelyszéki Homoródfürdő a múlt vasárnapon. Ekkor tartotta a múlt hagyományaihoz híven igazodva a két Homoródmente székely unitárius népe az aratási hálaünnepet. Színpompás ősi székely népviseletben, nemzeti zászlók alatt vonult fel a szabadtéri istentisztelet színhelyére a résztvevők nagy tömege, hogy hálaadjon a jó Istennek, hogy megadta az új magyar kenyeret. Imát és egyházi beszédet *Kiss Zoltán* abásfalvi lelkész — az ünnepség főrendezője — mondott, míg az éneket *Szabó László* abásfalvi áll. ig. tanító vezette. Az ünnepélyes istentisztelet hangulatát nagyban emelte a *Váry Domokos* h. szentpáli lelkész és *Vass László* h. keményfalvi áll. ig. tanító szereplése, kik ez alkalomra írt saját költeményeiket szavalták el, valamint a h. szentpáli *Dávid Ferenc* Unitárius Leánykar énekszám, amelyet *Lőrinczy Mihály* áll. tanító vezényelt. Az istentiszteletet a Himnusz éneklése zárta be.

Délután szabadtéri műsorban folytatódott az ünnepség. Itt énekkari és népi táncszámokkal (csüördögölő, magyar szóló) szerepelt a h. szentpáli *Dávid Ferenc* Ifjúsági Kör, szavalókórossal az abásfalvi *Dávid Ferenc* Ifjúsági Kör, művészi énekszóval *Bede Emil* recsenyédi lelkész. Az egyes számokat *Kiss Zoltán* abásfalvi és *Váry Domokos* h. szentpáli lelkészek vezették be. Bezáró szavakat *Bálint Ödön* h. karácsonyfalvi esperes mondott. A műsort a Székely Himnusz éneklése rekesztette be.

Igy áldotta Istenét a két Homoródmente székely népe az új kenyér szent ajándékáért!

AZ 1944. ÉVI UNITÁRIUS NAPTÁR megbizott szerkesztője: *Ferencz József* lelkész kéri mindazokat, akik a naptár részére kért cikket még nem küldötték el, dolgozatukat legkésőbb szept. 6-ig juttassák el (Debrecen, Hatván-u. 24. sz.) címére. Az elkésve beérkező cikkek közlését nem tudja biztosítani.

LÉLKÉSZI CSERESZOLGÁLAT. *Ferencz* József debreceni és *Lőrinczy* Géza nagybányai szórvány-gondozó lelkészek megállapodtak, hogy évente egyszer szószéket cserélnek. E szolgálat-csere révén új környezetet ismernek meg, míg a gyülekezetek körében a vendégprédikátor igehirdetése élénkíti az érdeklődést. *Lőrinczy* Géza július 5-én szolgált Debrecenben szépszámú gyülekezet előtt, *Ferencz* József augusztus 22-én Nagybányán viszonzta a beszolgalást.

A FŐTANÁCS IDEJE értesülésünk szerint október hónapra van tervezve. A szeptemberi E. K. Tanács fogja megállapítani az idejét.

A DÁVID FERENC EGYLET KÖZGYŰLÉSE a rendes szokás szerint a főtanács előtt való nap lesz. A meghívót a rendes időben szét fogjuk küldeni. Azon a gyűlésen megoldódnak mindazok a kérdések, melyeket a múlt gyűlés nem oldhatott meg.

AZ EGYHÁZ ÉS EGYHÁZI EGYLETEK PÉNZTÁROSAI kéri azokat, akik postautalványon küldik be tartozásaikat, hogy a követelt összegben felül még 14 fillér *kezelési díjat* is szíveskedjenek küldeni, mert különben a pénztár ráfizet ezekre az összegekre.

„AZ UNITARIUS KÖZLÖNY“ előállítási költségei is éppen úgy megrágultak, mint általában minden. Rendezze el mindenki a pénztárral az ügyet s arra kérjük olvasóinkat, ne válaszszák a 2 P. előfizetési, hanem a 3 P. tagsági díj befizetését. Csak a 3 P. tagsági díj adja a tagsági jogok teljességét.

NYUGTÁZÁS a jövő számra marad.

AZ UNITARIUS KÖZLÖNY SZÉTKÜLDÉSÉVEL s ezzel kapcsolatos minden ügy rendezésével Nagy Ferenc irisztelepi s. lelkész nyert megbízást. A lap netáni elmaradása, lakásváltoztatás stb. ügyben az értesítést továbbra is az U. K. kiadóhivatalának (Kolozsvár, Kossuth L.-u. 9.) kérjük küldeni.

SZERK. ÜZENETEK. K. S.-né. Szép cikke a jövő számra maradt tárgyhalmaz miatt. Munkatársainkat kérjük, hogy közleményeiket szíveskedjenek a lap egyik oldalára, lehetőleg géppel, de mindenesetre olvasható kézírással írni.

A LAP ELFOGADASA ELŐFIZETÉSRE KÖTELEZ. — KÜLDJE BE AZONNAL ELŐFIZETÉSÉT.

Az „Unitárius Közlöny“ megjelenik havonta 1-én.
 Felelős szerkesztő és kiadó: **BENCZÉDI PÁL**, Kolozsvár, Kossuth L.-u. 9
